

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Occupatio animae Jesu Christo crvcifixo devotae.

Leroy, François

Pragae, 1666

Capvt XIV. In quo ostenditur, etiam homine perfectos, grandes ac multiplices cruces perferre.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-47123](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-47123)

bitatis in vita nobis obvenerit, id cum profunda humilitate, cum sublimi spe, cum lata charitate, cum longa denique perseverantia sufferamus; adamantes nimirum, nobisque quodammodo despondentes, ex Redemptoris imitatione, crucem perpetuam; qualem nos infra describemus, & variis Sanctorum autoritate astruemus.

Audiamus hic rursus S. Augustinum, ea quæ sparsim de his dimensionibus dixit, in unum recolligentem, & qualiter ex Christi magisterio, eadem in usus quoque nostros adhibendæ sint, innuentem. Ita enim scribit in quadam epistola: *Ep. 120. c. 26.* *Latitudo est in operibus bonis, quibus benevolentia porrigitur, usque ad diligendos inimicos: & longitudo, ut longanimitate pro hac latitudine molestiæ tolerantur: & altitudo, ut pro his æternum, quod in supernis est præmium, non vanum aliquid aut temporale speretur: & profundum, unde gratia DEI, secundum secretum & abditum voluntatis ejus existit. Hoc totum agitur, cum in hac nostrâ peregrinatione, fides per dilectionem operatur. Ad extremum autem ita concludit: *Ibid. c. 36.* *Intelligentes igitur peregrinationem nostram in hac vitâ, mundo crucifigamur, extendentes manus in latitudinem bonorum operum, & longanimitate usque in finem perseverantes, atque habentes cor sursum, ubi Christus est in dextera DEI sedens, totumque hoc non nobis, sed illius misericordiam tribuentes, cujus profunda judicium omnem scrutatorem fatigant. Hac Augustinus.**

CAPVT XIV.

In quo ostenditur, etiam homines perfectos, grandes ac multiplices cruces perferre.

§. I.

*Non eandem hominum perfectorum, atq; imperfectorum
cruces esse.*

VERùm quod ad crucis nostræ dimensionem attinet; ex-
tat inter S. Anselmi opera, de mensuratione crucis li-
bellus; ubi, quisquis est autor (non enim Anselmus esse Tom. 3.
potest, cum Bernardum citet, qui ipso Anselmo est ævo po-
sterior) paulò aliter, neque incommodè, de hac tota re phi-
losophatur. Nam cum illa exponeret Christi verba: *Si Matth: 16.*
quis vult venire post me, abneget semet ipsum, tollat crucem
suam, & sequatur me; illudq; præfatus esset, si crucem no-
stram, ipsum DEO debitum atque impensum servitium dice-
ret, id se ex eorum duntaxat opinione facturum, qui ne-
sciunt, jugum Christi JESU suave esse, & onus leve; aut qui
non sentiant, quàm bonus & suavis sit DEI Spiritus in no-
bis; tum denique subjicit: Crucem nostram esse cruciatum
cordis, quem inde maximum capere debeamus, quòd in di-
vinæ Majestatis obsequio, non perinde atque res deposce-
ret, fideles atque ferventes simus.

Hujus autem crucis hæ tanquam dimensiones assignan-
tur. Profunditas ejus in eo sita est; ut scilicet angamur a-
nimo, quòd non qua par esset humilitate, deprimamus nos
sub potenti manu DEI, agnoscentes nihilum nostrum, &
nos usquequaque indignos esse beneficijs ejus.

Sublimitas ejus est, cruciari, quòd DEUM, pro eo ac
dignus est, amare & laudare non possumus; & cum tot sup-
petant eum amandi causæ (quas idem autor copiosius enu-
merat) attamen in eo diligendo, inertes, remissi, languidi,
ac pœnè frigidi invenimur.

Porrò latitudo ejusdem crucis spiritualis, est quoddam
animæ dilatatæ cruciamentum, quòd, non uti vellet, eidem
liceat, mortales omnes divinæ gloriæ ac servituti subijcere,

V u u

univer-

universumque mundum tanquam alis aureis ardentissima charitatis circumplecti. Longitudo denique est quidam crucians animi sensus, quod non assidue patiamur in hac vita pro incremento divinae gloriae, sed sensim tardum nos capiat ferendae crucis, quam tamen toti vitae nostrae oportet esse commensam. Haec ferè ex isto autore.

In quibus & illud observare est, quod ut non exiguum in via spiritus momentum habens, paulò exactius declarabimus: non easdem esse Sanctorum hominum ac Christum perfectè diligentium cruces, quae sunt hominum imperfectorum, & (ut loquitur S. Augustinus) in germano Dei amore adhuc rudium. Neque enim isti, ut principio dicebamus, perinde ac ceteri, jugum divinae Legis, aut Evangelicae perfectionis disciplinam, pro cruce habent, quam utique suavem atque jucundam experiantur. Neque ut crucem aspiciunt, quae alij mortales horrent tantopere, incommoda, inquam, acerbitatesque humanae vitae, paupertatem, dolorem, contemptum, amicorum desertionem, cruciatus graves ac tormenta corporis, mortemque per illa miserè acerbèque festinatam. Siquidem & ista pro Amore suo crucifixo, optanda sibi atque expetenda existimant; dicuntque audacter cum S. Ignatio: *Ignis, crux, bestia, confusio ossium, & tota diaboli tormenta in me veniant: tantum ut Christo fruam.* Neque ad extremum pro cruce illis esse solet, quod caelesti consolatione subtracta, quadam spiritus ariditate, & velut cordis duritiâ laborent. Nam tamen fortasse hoc illis praeter ceteris grave est: dum tamen offensum sibi Numen non sentiunt, illam quoque internam derelictionem moderatè tolerant; quin propter majorem pro Christo derelicto similitudinem, uti antè diximus, etiam amare didicerunt. At enim, inquires: quid hic restat denique, quod ijs qui ita affecti sint, obvenire possit in vita, quod ipsi quidem crucem reputent, eaque tandem appellatione dignentur?

§. 2.

Speciales quaedam Sanctorum cruces exposita.

ATqui ijs etiam, qui Deum magnopere ament suæ cruces sunt, grandia inquam animi cruciamenta, & tanquam gehennæ multiplices; eoque etiam graviores, quò magis in amore processerint: quia, ut ille ait, *sine dolore non vivitur* L. 3. de imit. Christi c. 5. in amore. Porro ea videntur ad quinque seu modos seu genera, revocari posse.

Prima igitur Sanctorum crux interior, uti paulò antè memorabamus, in eo cordis cruciatu sita est, quem exinde concipiunt; quòd, cum infinitam Dei Conditoris ac Redemptoris sui bonitatem cæteris perfectiùs intelligant (amor quippe acuit amantis oculos, & quò magis suprema bonitas amatur, hoc etiam magis magisque amabilis esse cognoscitur) tamen se ab eo amoris gradu, sive quem ab eis deposcat illa bonitas, sive ad quem ipsi flagranti desiderio aspirent, tam longè adhuc abesse sentiant.

Quo pertinet illud B. Catharinæ Genuensis pronuntiatum: si clarè perspiceret anima, ad quantam virtutis absolutionem, & ad què sancti amoris gradum à Deo vocetur, destineturque; eandem, dum ad eum pertingat, ob desiderij violentam inquietudinem, suos tanquam inferos in hac vita esse experturam.

Quamobrem etiam Guilielmus Abbas S. Theodorici, eum perfectos quosdam Dei amatores contemplaretur, homines alioqui doctrinæ expertes, sed in ipsa schola divinæ charitatis eruditos; suumque frigus (uti censebat) cum eorù ardore componeret; adeò angebatur animo, ut eò diceret, vitam ipsam sibi ingratam & injucundam esse. Ita enim Deum alloquitur in quadam sua meditatione: *Hi sunt qui te amant. Tales cum video, & inter eos me non invenio, tædet me vivere. Quorum sapientia non est de spiritu huius mundi,*

Vuuz

vel

vel de prudentia hujus seculi; sed quia non cognoverunt literaturam, introierunt in potentiam Domini, & pauperes spiritu memorantur justitia tue solius.

Secunda Sanctorum spiritualis crux est; si quando nihil patiuntur adversi. Siquidem cum Christum Jesum pro ipsis passum ardentissimè diligant; percipiunt itidem ei assimilari, malorum patientiâ; & grande quidpiam pro ejus honore perferendo, vicem quasi rependere amoris. Quod dum minùs obtinent, discruciantur scilicet animo, & ipsi summi desiderij velut impatientiâ torquentur.

Rursum: cum adversa mortalis vitæ singulare esse Dei donum intelligant, certumq; pignus benevolentiae divinæ; istam seu pacem dicas seu cessationem, suspectam habent; quasi ipsi Deo minùs placeant, aut certè habeantur indigni, qui fortiori aliquo certamine exercentur probenturve.

Postremò, cum sese Deum offendisse recolant, se ipsos quodammodo æquo animo ferre non possunt, dum expectatis de se supplicijs divina justitia contenta esse ac satiata videatur. Nam *electi quique*, (ut ait Magnus Gregorius) dum perpetrasse se illicita noverunt, sed persecutantes inveniunt, quia nulla pro eis adversa perpessi sunt, in immense formidini terrore tabescunt. Magna igitur DEUM perfectè amantibus crux est, cruce carere; ut hoc quoque sensu usurpare possint, quod scriptum est: *Ecce in pace amaritudo mea amarissima.* Audiatur unus pro omnibus Doctor Seraphicus, dum crucis amore tabescens, & exæstuantis desiderij vim non sustinens, hunc in modum exclamat: *Certè dilectissime Domine JESU, nolo vivere, nisi moriar tecum; aut ergo da mihi mortem temporalem, aut in corde meo imprime tuam mortem.* Hei mihi! quare natus sum, nisi Dominum meum amplectar in cruce, & requiescam in vulneribus ejus. Et infra: *Tota die affligo animam meam, petendo ignominiosam mortem tuam, & vix possum aliquam guttulam impetrare.* Et rursum:

L. 7. Mor. c. 8.

Isai. 38.

P. 1. Stim. c. 13.

sum: Non peto pulchritudinem celi, sed ignominiam tuam; non mundi delicias, sed tuas angustias. Cito mihi, Domine JESU, tribue eam. Passionem tuam, videlicet. Hæc & plura S. Bonaventura.

§. 3.

Perfeutorum hominum alie cruces nonnullæ.

Tertia crux Sanctorum consistit in amara quadam desolatione, aut cæcâ velut contenebratione spiritûs: quibus rebus DEUS etiam sibi dilectissimos diu multumq; exercere consuevit, & usque eò aliquando percellere, ut præ interiorum tenebrarum densitate, vix se ipsos possint circumspicere, aut quo loco consistant, intueri; neque satis expediant aut dispiciant, DEUMNE adhuc amicum habeant, an contrâ offensum atque iratum experiantur. Quæ quidem animi tenebris occupati ac circumfusi anxietas, ita DEI servis acerba & intolerabilis esse solet; ut eam non abs re Theologia mysticæ Magistri (& nominatim Henricus Harphius) tãtã *L. 3. Theol. myst. c. 13.* et si horridiore vocabulo, languorem infernalem appellitent. Nam cum hi qui ita affecti sunt, ipsam divinitatis offensam omnibus supplicijs acerbiorẽ existiment; istam divinæ lucis subtractionem, ubi ad eam is, quem dicebamus, perplexus pavor accesserit, sicut umbram mortis inferorumve exhorrescunt, & quandam gehennæ imaginem ac rudimentum arbitrantur.

Magna igitur rursus animæ DEUM amanti crux est, in timus hic pavor, ac divinæ iræ suspectatio: ad quam non immeritò transferri possit & adhiberi ille afflictissimi Jobi gemitus: *Sagittæ Domini in me sunt, quarum indignatio obibit spiritum meum: & terrores Domini militant contra me.* *Job 5.* Aut illæ alterius Prôphetæ voces: *Collocavit me in obscuris, sicut mortuos sæculi; & anxiatu est super me spiritus meus, in me turbatum est cor meum.* *Psal. 142.* Itẽmq; illæ: *Ego autem dixi in excessu* *Psal. 30.*

excessu mentis mea: Projectus sum à facie oculorum tuorum.

Vit. p. 3.

Atque in hac cruce spiritali annis pluribus distenta fuit B. Magdalena de Pazzis; tot undique obsessa ac circumplexa intestinis animi difficultatibus, ut nulla ex parte solatium ullum posset capere, sibiq; interdum à Deo derelicta esse, neque illū in se habere videretur. Eodémq; tormenti genere plures alias exercitas legimus magnas & Deo dilectas animas, quas partim refert Nicolaus Lancicius noster, opusculo de ariditate in oratione cap: 4. Eodémq; pertinet, quod disertis verbis tradit B. Catharina Bononiensis ab eodē autore laudata cap: sequenti: *Non est dolor (inquiens) acerbior illi quem patitur anima, ob sensibilis amoris absentiam; & credit se DEI gratiam amississe, quando non gustat consuetas internas dulcedines; & de hac derelictione summum sentit dolorem.*

Append. sc.

attinet, eum pluribus descriptum invenies apud Blosium, ad calcem institutionis spiritalis.

Quarta in quadam consistit anxia & inquieta aegritudine animi, ex eo concepta; quod DEUM, quem summo affectu atque opere diligunt, non perinde ab alijs cognosci atque amari conspiciunt; immò verò à plerisq; mortalium tot, tamq; indignis atrocibusq; modis, supremam illant, tum majestatem, tum bonitatem, & amabilitatem offendit.

Pf. 118.

Hinc enim cum rege Propheta, tabescunt ad aspectum peccantium; & ardore animi depascente vitalia, ipso zelo suo exeduntur atque consumuntur.

Pf. 92.

3. Reg. 19.

Ita tabescebat S. Elias, dum abjectus subter juniperū, orabat mortem, & maturo fato sibi occludi oculos, ne horrendas Numinis injurias, illis usurpare, & ultrā sustinere cogeretur. Ita Athenis incitabatur urebaturq; Pauli spiritus, videntis idololatriæ deditam civitatem. Ita denique S. Franciscus Xaverius, quando post obitas divinæ gloriæ causā tot terras, & superata tot maria, ad extremum tanquam

quam ad flores florentissimi Sinarum Regni resistens, ipsiq; prohibitus aditu, non tam februm vi, inter desertos illos scopulos, quam sui spiritus ac zeli ardore extabuit: dolens, gemensq; videlicet, sive, animosâ spe præceptam tot animarum prædam, sibi ab infensissimo divinitatis hoste præripi, sive omnibus expetitam votis martyrij palmam sibi *L.3. Vit. c.17* penè in manibus infringi.

Itaque S. Ambrosius in illa Psalmi us. *Vidi pravariçantes & tabescebam*: *Beatus*, inquit, *qui in charitate* *DEL tabescebat*. Nam si (ut ibi subdit) *alius propter vitiosos amores tabescebat*, qui *dissillat*, dum est dilatus amore dilectæ: *alius immodicè capeßendi honoris impatiens*, si desideria longa suspires, non *mediocri mentis tabe conficitur*: quidni id aliquando efficiat magna atque insolens Dei charitas, ejusq; honoris zelus inælituans, ubi sese is ardor totis animæ venis diffuderit, vitalemq; cordis succum carpere atque depasci cœperit?

§. 4.

Christum perfectè diligentium crux postrema.

Postrema crux Sanctarum illis adnascitur, ex ingenti quodam, & (ut ita loquar) intemperato desiderio videndi Deum, seseq; vinculis mortalitatis exsolvendi; non tam boni sui felicitatisve cupidine, quam quo labis omnis atque, impedimenti expertes, Deo summè dilecto sincerè ac purè placeant, eidemq; amore castissimo, & arctissimo perenni; complexu, imperturbatè adhærescant. Siquidem & hujus desiderij vim, ad crucem quandam interiorem pertinere, testatur S. Gregorius in caput 3. Job ita scribens: *In amaritudine quippe animæ sunt omnes electi, qui vel punire flendo non desinant qua deliquerant, vel gravi se morore afficiunt, quia longè huc à facie conditoris projecti, adhuc in æternæ patriæ gaudijs non sunt.* Et alio in loco, cum præmisset, electos ex intenta rerum cœlestium meditatione, vehementissi-

In ps. 4. pœ-
nit. tissima tribulationis igne intrinsecus inardescere: *Hæc est illa* (subjungit) *spiritualis sanctorum tribulatio, quam in cordibus eorum generat penitentia & desiderij dilati amaritudo.* Dicitur autem Thomas de Kempis: *Quantò altius quis in spiritu profecerit, tantò graviores sepe cruces invenit; quia exitij sui pœna, magis ex amore crescit.* Nimirum ut est in sacro Proverbio: *Spes quæ differtur, affligit animam: eoque profectò violentiùs, quò & majus est bonum quod speratur, & contentior ardor, quo diligitur.* Quamobrem, etiam videre est, eum animi Deum desiderantis ardorem, ita quandoque modum excedere, ut qui eo corripiantur, quandam hic quoque gehennæ speciem, in ipsa dilati desiderij impatibilitate, inveniant. Sic enim antea à nobis memoratus Guilielmus Abbas, in alia quadam ad Deum suspiratione; ubi videlicet ad Divinitatis felicem conspectum anhelans, & in atria Domini, præ æstuantis desiderij vi, deficiens, in has denique cum dilecto suo blandas expositulaciones erumpit. *Vsquequo, Domine, usquequo post te loquero & deficio? Cur ego non sum tecum? Obsecro, dic anima mea. ô salus ejus, quare ei tuum inspiraveris desiderium: non ut tantum torqueat, discerpit, & occidat? Et utinam occidisset! Obsecro, Domine, hæcine est mea gehenna? Et hæc sit, nec unquam me desinat torquere, nec unquam desinat in hac ardere, nec in aliquo liceat respirare unâ die, unâ horâ, uno momento: donec appaream in conspectu tuo, & appareat mihi gloria tua, & faciei tuæ æterna festivitas illuxerit anima meæ.* En quemadmodum cervus iste (ut phrasim imiter S. Augustini in psalmum 41.) raptus desiderio ad fontes aquarum, ad interiorem scilicet dulcedinem domus Dei, eosq; bibere nondum valens, manducat die ac nocte lachrymas suas; dum dicitur ei: *Vbi est DEVS tuus?*

Psal. 41.

In quorum sanctorum cervorum numero; divinum illum fontem ardentius sitientium, & ipse erat B. Augustinus, cujus

ejus sedentis super flumina Babylonis, atque ad coelestem
 Jerusalem aspirantis, tot gemitus ac suspiria in ipsius tracta-
 tibus legimus; atque hæc inter cætera: *ô sancta Sion, ubi* In ps. 136.
solum stat, & nihil fuit: quis nos in ista instabilia dejecit?
Quare dimisimus conditorem tuum & societatem tuam? Et al-
 lio in loco: *ô bona Domini dulcia, immortalia, incompara-* In ps. 26.
bilia, sempiterna, incommutabilia! Et quando vos videbo, bo-
na Domini! Et rursus in persona Psalmistæ: *Per singulas*
noctes stambo, in desiderio lucis ardebo. Videt Dominus desiderium
meum. Et alibi passim. Neque enim istis, tametsi prædul- Tract. 34. in
 cibus, operosius insistere nos finit præsentis instituti ratio. Joann.

Videantur ex altero sexu S. Mariae Oegniacensis, ex-
 tremo vitæ suæ anno ad instantem jam DEI conspectum cu-
 pidissimè anhelantis, ardores, clamores, & impatibilia
 desideria, vi quorum subinde sic cruciatur, ut toto cor-
 pore dirumpi videretur; teste Cardinali à Vitriaco in ejus l. 2. c. 20.
 vita.

§. 5.

Extrema dictorum clausula.

Istæ igitur sunt, & si quæ aliæ, velut intestinæ Sanctorum
 cruce: præ quibus, inflicta extrinsecus cruciamenta,
 sagittas parvulorum & imbellia tela reputant; ut quæ sum-
 mam tantum cutem dstringant atque delibent, non etiam
 ad ipsa viscera, aut cordis intima pertineant.

Cæterum ad ea quæ diximus exigat quisque atque ca-
 stiget & exacuat amorem suum: comperto, robustum amo-
 rem grandibus gaudere atque ali crucibus, & magnas men-
 tes fortibus certaminibus exerceri: neque continuo atque
 ad aliquam amoris divini perfectionem quis profecerit, eò
 omnia jam proclivia ac suavia esse; sed ut aliæ desint acer-
 bitates, ipsum æstuantem atque incitatum mentis ardorem,
 animæ Deum valdè amanti, pro magno quandoque tormen-

XXX

30

to esse. Quanquam eidem & istud tormentum oppidò dulce est: fitq; nescio quo modo, ut tot inter cruces interiores, in profundiore ac reconditiore quodam recessu, sua illi constet tranquillitas; & in summa (ut sic appellem) mentis arce, abundantia pacis perfruatur.

Hinc etiam, sive S. Bernardus, sive Guilielmus Abbas in tractatu de Amore, Dei amore ac desiderio astuans, atq; ingemiscens, quòd eum nondum in se ipso, sed in suis duratioribus operibus (licet amabilibus) intueatur; ita ait ad Deum suum: *Quae* (scilicet opera tua) *quandò te manifestius & verius predicant & approbant amabilem; tantò ardentius te mihi faciunt desiderabilem. Sed heu! non ad perfectam fruendi suavitatem & gaudium, sed ad intentionis & affectus (non enim sine aliqua suavitatem) tormentum.*

Videri etiam potest de hoc argumento S. Teresa in Castello animæ, mansionè quintà, capite undecimo.

CAPUT XV.

Dei servos, qui crucis complexum & mortificationis studium refugiant, ea propter crucem multiplicem, pluresq; mortes incurrere.

DEI servos eos hic intelligo, qui severiori obstricti disciplinà, sese gravioribus seu letalibus noxis abstinunt: ceterùm remissè languidèq; viventes, & umbrà quaedam difficultatis absteriti, à crucis mortificationisve complexu, & semetipsos pervincendi studio (quoad ejus possunt) refugiunt. Quos equidem longè errare pronuncio, si hac ratione crucem sese omnem defugituros, & non magis in graviores aliquam incursum esse existiment: quin
ipsum